

KURJER WARSZAWSKI

D. 20. Marca.

SOBOTA.

ROK 1830.

N° 77.

WSPOMNIENIA.

Zbieranie się wojska
Austriackiego pod
Krahow 1809.

Kommissja Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.— Podaie do wiadomości Publicznej kogo dotyczyć może, iż wolą jest JEGO CESARSKO-KROLEWSKIEJ MCI, aby Autorowie dzieła swoje N. PANU ofiarować pragnący, nasamprzód składali takowe Ministrowi Oświecenia Publicznego w Królestwie, który po uznaniu tychże godnem żądanego zaszczytu przesyłać one będzie na ręce Ministra Sekretarza Stanu wraz z opinią swoją w urzędowej formie zawartą. Mieszkańcy więc w Królestwie Autorowie mający zamiar składania podobnej ofiary, wskazanej powyżej drogi trzymać się odtąd są obowiązani.— Warszawa d. 19 Marca 1830 r.— *Stanisław Grabowski.* Sekretarz Jeneralny *Hakiety.*

Wczoraj i onegdaj, we wszystkich Kościołach *Parafjalnych* i kilku innych, odbyły się w znacznej liczbie obrzędy zawarcia ślubu małżeńskiego. — Wielu pobożnych znajdowało się na solennem Nabożeństwie w Kościele *XX. Karmelitów* na Krakow: Przed; oddawna wznawianem corocznie w uroczystość *S. Józefa.* — Dawniej w ten dzień *Stolarze* i *Cieśle* *Warszawscy* po *Nieszporach* rozdawali *Ubogim* *Rodzinom* rozmaite sprzęty, iako to, stoły, stołki, szafki, skrzynki itp. *Królowa Józefa* *Małżonka* *Augusta III* była *Protetorką* tego zgromadzenia i często przypatrzyła się takowemu rozdawaniu; poiej zgłoszenie ustał ten zwyczaj. Przed kilku laty na licytacji sprzedano starą szafkę na której znajdował się następujący napis: »Anno 1754 die

19 Mar: przeznacza to *Jan Osmolski* *Maister* *Cechu Stolarskiego* dla *ubogiej* *famillii*, iako w święto *Patrona* tego *cechu.* Pracował nad tem przez 128 godzin, po ukończeniu zwyczajnej pracy, a to po zachodzie słońca. Niechże stąży na ofiarę, bo tak każo nasze zwyczaje stare.»

Artykuł nadestany. Jest w *Warszawie* *Helena Tarczyńska*, Dziecię w czwartym roku, obdarzone osobliwszą pamięcią, umie tyle odpowiedzi na zapytania z nauki *Chrześcijańskiej*, modlitw, pieśni nabożnych i wesołych, iż za ledwie 4 godziny czasu wystarcząby mogły na opowiedzenie bez najmniejszej przerwy wszystkiego, czego się ze słuchem nauczyła, gdyż dopiero bierze początki do czytania, wymowę jeszcze mając dziecinną. *Twarz* jej jest przyjemna i śmiała, wzrost drobny, blondynka, oczu błękitnych i czoła dużo wypukłego; iada niewiele, iak raz tylko na dzień i to niewiele. Jeżeli idąc za zdaniem *Kopczyńskiego*, iż »tyle umiemy ile pamiętamy» umiejętności jej dalej posunięte mogłyby ją może usposobić, podobnie iak sławną *Alexandryjską Hipację* do iakowej katedry *Ateńskiej.* Odpowiedzi jej są roztropne z zachowaniem iak największego pośuszeństwa ojcu swemu *Janowi Tarczyńskiemu*, owdowiśtemu i na majątku podupadłemu mieszkającemu *Warszawskiemu*, na *Dunaju* pod Nr 174, który z nią zawsze jest gotów odwiedzać domy osób ciekawych.

Osobliwszy skutek światła. Wiadomość ta może być pożyteczną dla *Dam* i innych osób, które z nożyczkami, scyzorykami, nożami i t. p.

maią do czynienia. Zwracamy przeto ich uwagę na wpływ jaki światło słońca lub ciepła wywiera na te narzędzia. Jeśli bowiem dłużej są na nie wystawione, i jak np: od słońca, rozgrzeją się, nabierają wówczas niebieskawego mieniającego się koloru, utracają ostrość na zawsze, i tylko po nowem nastaleniu do użytku służyć mogą. Tejto okoliczności przypisują owe skargi, i jakie często słyszeć się dać, względem niezdatności do użycia nowych nawet narzędzi. O tem szczegółniejszym postrzeżeniu ogłosiło wiadomość Towarzystwo Sztaiermarku (*Stejermark*).

Polonez przez *Serravallo* Polakom dedykowany i grany onegdaj w Teatrze Naro: przeda się u Brzeziny, Klukowskiego i Ciechańskiego.

Wczoraj o godzinie 4tej po południu lody na Wiśle pod *Warszawą* pękać zaczęły. Dziś zrana o godzinie w pół do 4tej; lody płynąć zaczęły. Wody od wczoraj przybyło na 3 ćwierci łokcia i ciągle przybiera.

Dziś rano ciepła stopni 5. Wczoraj w połu: 7.

D. 4 b. m. na Sejmiku Ptu *Kówalskiego* obrany Posłem JW. Józef *Kretkowski*, a Radcami Oby: WW. Józef *Górski* i Józ: *Orpiszewski*. — W tymże dniu na Sejmiku Ptu *Pyżdrskiego* obrany Posłem JW. Mar: *Radoński*. — W tymże dniu na Sejmiku Ptu *Pileckiego* obrany Posłem JW. Jan *Szymczykiwicz*, a Radcami Oby: WW. Wojc: *Kmita* i Teo: *Marchocki*. — D. 5 b. m. na Zgro: Poli: Okręgu *Olkuskiego* obrany Radcą Oby: W. Daniel *Rajski*. — D. 8 b. m. na Sejmiku Ptu *Chełmskiego* obrani Radcami Oby: WW. Mich: *Rzewuski* i Woj: *Węgliński*. — W tymże dniu na Sejmiku Ptu *Staszów*: obrani Radcami Oby: WW. Józef *Niemirycz* i Spiri: *Rohozinski*. — W tymże dniu na Sejmiku Ptu *Garwolińskiego* obrani Radcami Oby: WW. Anto: *Pniwski* i Graj-

bner. — W d. 9 b. m. na Sejmiku Ptu *Zamojskiego* obrani Radcami Oby: WW. Felix *Hrabia Tarnowski* i Tomasz *Puchata*.

Zbliża się chwila ogłoszenia *Grecji* krajem niepodległym. Słychać że z strony Mocarstw sprzym: podano notę dyplomatyczną *Sultanowi*, przeznaczając bardzo krótki czas do odpowiedzi stanowiącej względem układów tychże Mocarstw o *Grecji*, a jeśli nastąpi zwłoka żądanej odpowiedzi, ogłoszoną zostaje *Grecja* niepodległą niezważając iak to ogłoszenie *Sultana* uważa. — Magistrat miasta *Hamburga* donosząc że w następnym *Wrześniu* w tem mieście zgromadzą się *Badacze natury i Lekarze*, oświadczył »Każdy autor z wydziału umiejętności przyrodzonych i lekarskich, może mieć prawo do tego zgromadzenia; kto jednak wydał tylko rozprawę inauguracyjną ten nie może być uważany za autora. Wybrana komisja do załatwienia spraw zgromadzenia, przysposobi wszystko do przyjęcia członków przybyć mających» — Sławny autor, a dziś naczelnik klasycznej szkoły francuskiej *Zai* (*Jouy*), wydał dzieła swoje w 27 tomach zebrane. — Znany z pieśni swych *Beranże* (*Beranger*) pracuje obecnie nad melodrammą w 5ciu aktach, która iak mówią, otworzy zupełnie nowy zawód w świecie teatralnym. — Tomasz *Mur* (*Moure*) w *Londynie* dostał za rękopism dzieła swego pod tytułem: *Życie Lorda Bajfona*, 450,000 złp. — Dowodem szybkości komunikacji morskich, oraz zrzeczności i szybkości w biegu statków *Amerykańskich* jest następująca wiadomość: Kupiec pewien z *Bostonu*, który niedługo nad 100 dni w domu był nieobecny, przepłynął przez ten podwakoń ocean *atlantycki*, po 16 dniach pobytu w *Londynie* udał się do *Hawru* i do *Paryża*, a zabawiwszy w tem mieście przez dni kilka, zwiedził w końcu *Bruxellę*, *Antwerpię*, *Utrecht*

i Amsterdam. — Człowiek pewien w *Arbus* (we Francji) pokłóciwszy się z żoną, pchnął ją nożem. Przyznał się do tego czynu, ale żona ciągle zaprzecza, i gniewa się o to że sądzić się niepotrzebnie w ich domowe okoliczności! — Ponowiono urządzania policyjne w *Paryżu*, że niewolno jest w obwodzie miasta trzymać świń, królików, gołębi i innych iadalnych zwierząt. — *Zaangażowany* obecnie do teatru w Londynie *Stoń*, który tak pochwalebnie w *Paryżu* zyskał przyjęcie, otrzymał za każdą *représentację* 20 gwineów i ma prawo do rozrządzenia dwoma frej-biletami. — Najogromniejsze pismo pod względem formatu swego, jest niedawno wychodząca w Londynie gazeta, pod tytułem: *the new magna charta*. Ma ona 68 cali długości, a 48 szerokości. Gdyby pismo to codziennie wychodziło, potrzebowaloby do ułożenia 64 układaczy (Zecerów) oraz 16 poprawiaczy (Korrektorów. — *Chiński przysmaczek*. Załęgnięte iaia uważane są w *Kochinchinie* za jeden z największych przysmaków, i powinny się zawsze znajdować w czasie obchodów uroczystych i biesiad na stołach magnatów i bogaczy. Wówczas kiedy rozsłają zaproszenia na wielkie biesiady, sadzą zwykle kury na iaia; gdyż przed dziesięcym i dwunastym dniem uważają je jeszcze za nie dojrzałe, a tem samem za najprzyjemniejszą łakotkę dla chińskiego epikurejczyka. Uboższe klasy muszą się od tego zbytku wstrzymać, ponieważ załęgnięte iaie kosztują przynajmniej 30 razy tyle co świeże. Tenże Lud ma wstręt największy od mleka! — *Drzewo Teak* oprócz wartości swojej jako drzewo do budowy zdadne, jest jeszcze bardzo piękne jako drzewo. Znajdują się pnie mające przeszło 100 stóp wysokości; liście są na 20 cali długie a 16 szerokie. Na brzegach *Irrawaddy* w kraju Birmanów, znajdują się

lasy całe drzewa *Teak* nie mające nigdzie sobie równych; wznoszą się tak wysoko nad krzaki i mniejsze drzewa, iż zdaje się że ieden las na drugim stoi. — W d. 27 Grudnia r. z. urodziło się w *Harlem* (w *Niderlandach*) Dziecko płci męskiej z trzema głowami; a w *Leeds* (w *Anglii*) niewczesna para bliźniąt, które tak iak wstawieni *Syameczkowie* zrosnięte były. Miejscowi lekarze rozpoznawali to rzadkie zбочenie natury. — W *Paryżu* mówią wiele o planie podanym przez pewnego niedawno z *Egiptu* przybyłego wędrownika, względem przewiezienia do *Francji* sławnego obelisku pod nazwaniem *Jęły Kleopatry* świata znanego. Ołbrzymi ten pomysł uważany jest za podobny do uskutecznienia, i wkrótce mają być tym celu przedsięwzięte niektóre przygotowania. — Donoszą z *Madrytu* pod d. 1 b. m. że znowu powstała nadzieja iż Król *Hiszpański* ogłosi amnestją dla wszystkich *Hiszpanów* znajdujących się dotąd za granicą, dobroć młodej Królowy małżonki jego, ma się do tego przyczynić. — Ostatnia wiadomość z *Stambulu* zapewnia iż budowy *Seraiu* znacznie będą rozprzestrzenione. Lud *Turecki* w *Stambule* coraz bardziej narzeka na wszelkie zmiany iakie Sułtan wprowadza dla ucywilizowania swoich poddanych. *Atrak* najlepszy *Wschodnio-Indyjski* wyrabiany jest z soku drzewa kokosowego. Przed dystalacją sok ten nazywają *toddy*, a drzewom z których go zbierają nie pozwalają żadnym mieć owoców. *Toddy* otrzymuje się dwójakim sposobem, albo odcinają miesieczne latorośli, które miały mieć owoc na sobie i zbierają w dzbanki ciekący z drzewa sok, albo świdrują dziury w pniu samym, któremi sok ten odcieka. Jeśli napełnione cieczą tą naczynia zachowane będą od słońca, nastąpi w nich fermentacja winna i będzie przydatną do dystalacji; jeśli zaś przeciwnie promienie

stońca dojdą do naczyn, tworzy się fermentacja octowa, i robi się tylko ocet winny.

DONIESIENIA.

Nadszedł transport świeżych MINOGOW, SLE-DZI Holenderskich, KAWJORB Astrachańskiego. Także GALAS, którego funt kosztuje zł: 1 gr: 20. Tego wszystkiego dostać można za pomierną cenę na ulicy Nalewki pod Nr 2240. — *Piotr Motczanów.*

☞ Ktoby sobie życzył sprzedać Dom na jednej z piękniejszych ulic Warszawy, wartości od 100 do 200,000 zł. Zgłosi się do Handlu Skór Nr 18 przy ulicy Sto Jańskiej.

Uwładam się Szanowną Publiczność, iż w dniu 24 m. r. b. o godzinie 10 z rana, tu w Warszawie przy ulicy Wołowej Nr 1794, sprzedawać będą przez publiczną Licytację Szafy do Sukien, Kantorek, Kanapa, Krzesiłka, Naczynia Miedziane, Lichtarze, Suknie, Czapka z Soholem, Książki różne Hebrajskie, i inne Effekta, a to za gotowe pieniądze wlecejącaemu. — *Błażej Świerczewski K. T. C. W. M.*

SKŁEP, SZYNKOWNIA, PIERWSZE PIĘTRO i inne Lokale są do naiecia pod Nr 1310 na Nowym Świecie od Wielkiej Nocy.

Obwieszczenie o Sprzedaży Dóbr Kleczewskich.

Wyrokiem Trybunału Cywilnego Woiewództwa Kaliskiego, w skutek uchwały Wierzycieli Masy Sukcesyjno Likwidacyjnej niegdy Władysława Hr: Gurowskiego Marszałka Wielkiego Xstwa Litewskiego d. 22 Listopada 1828 r. zapadłym, nakazaną została sprzedaż dóbr Kleczewskich w Powiecie Pydzrskim Obwodzie Konińskim położonych naprzec tejże Masy zajętych, a własnością JW. Kazimierza Sokołowskiego Starosty, w Orłowie w Woiewództwie Mazowieckiem zamieszkałego iako Sucessora beneficjalnego po Marszałku Gurowskim będących. W wykonaniu tego Wyroku, po sporządzeniu tacy i zatwierdzeniu takowej Wyrokiem Trybunału d. 21 Grudnia 1829 r. podpisany Patron Trybunału i Kurator Masy sprzedaż dyrygujący, zawiadamia niniejszem Publiczność, iż Dobra Kleczewskie sprzedane zostaną w następujących czterech Oddziałach cząstkowo. *Oddział I. składa się:* Z Miasta Kleczewa, z Wsi i Folwarku Staboszewka, z Wsi i Folwarku Cegielnia, i z Wsi Zarobnej Donaiec, otaxowanej na złp: 355,546. *Oddział II. składa się:* Z Wsi i Folwarku Stabuszewa i z Folwarku Słag, otaxowanej na złp: 90,057. *Oddział III. składa się:* Z Wsi i Folwarku Rostoka i z Fol-

warku Modzrzew, otaxowanej na złp: 84,390. *Oddział IV. składa się:* Folwark oddzielny w części Sarnowa, otaxowanej na złp: 19,394. Licytacja zaczynać się ma każdego oddziału osobno, od ilości tacy wynalezionej i powyżej wyrażonej. Sprzedaż ta odbywać się będzie na Audjencji Trybunału Cywilnego Woiewództwa Kaliskiego Wydziału Igo przed Sędzią Delegowanym W. Eukaszem Chrzanowskim. Publikacja Warunków i Zbioru Objasnień odbyta została d. 15 Stycznia r. b. i termin do tymczasowego przysądzenia wyznaczonym został przed tymże Sędzią na dzień 4 Marca 1830 o godzinie 3 z południa, w którym nikt się z chęcią kupna nie zgłosił, wyznaczony więc został termin do ostatecznego przysądzenia na dzień 29 Kwietnia r. b. o godzinie 3 z południa przed tymże Sędzią. Pomiały dóbr tych, Tacy i Warunki Licytacji, złożone są w Biórze Pisarza Trybunału Woiewództwa Kaliskiego, do wolnego przejrzenia. — Kalisz d. 6 Marca 1830 r. — *Andrzej Fryderych Patron, Kurator Masy Sprzedaży dyrygujący.*

Wzwanie Wierzycieli w Masie Sukcesyjno Likwidacyjnej Hr: Gurowskiego. — Z Powodu że na oznaczonym w dniu 29 Kwietnia r. b. terminie, ostatecznej sprzedaży Dóbr Kleczewskich do Masy należących w Pele Pydzrskim położonych, sprzedaż ta być może że, w całości lub części do skutku nie przyjdzie, a Kontrakty Dzierzawne z dniem 24 Czerwca r. b. expirują, przeto mam honor wzwać wszystkich Wierzycieli do Masy Sukcesyjno-Likwidacyjnej niegdy Władysława Hr: Gurowskiego Marszałka Wielkiego Litewskiego ubiegających się, iżby w dniu 30 Kwietnia r. b. o godzinie 3 z południa w Mieście Kaliszu w Pałacu Sądowym przed W. Sędzią Chrzanowskim iako Refferentem tej Masy bęć osobiście, bęć też przez Pełnomocników urzędowanie i specjalnie do tej czynności upoważnionych, stawili się. Końcem uchwalenia sposobu, dalszej Administracji Dóbr i ich sprzedania na satysfakcję Wierzycieli. — Kalisz dnia 6 Marca 1830 roku. — *Andrzej Fryderych Patron Trybunału Kurator Masy.*

☞ W Handlu Xawerego Hochedlingera przy ulicy Miodowej pod filarami nabyć można świeżej KONICZINY białej; iako też WYKI szarej i białej.

TEATR NARODOWY. Jutro Opera Kopciuszek.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro Zamieszanie i 4 raz Wuiaszek z Ukrainy.